

Priloga „Gorenjcu“ števil. 32 z dne 11. avgusta 1906.

Nova železnica skozi Karavanke, Bohinjske gore in čez Kras v Trst. Dalje.

Predolgo bi bilo navajati vse izprehode, izlete in ture, lahke in težke, ki jih moreš napraviti v Bohinju. Saj je bil o tem prekrasnem svetu že govor na drugih mestih v našem listu. Bohinj je podložen kralju Triglavu in ne manj vrednim mu drugom in družicam: Kanjavcu, Bogatinu, Kolkcu, Škrbini, Rodici, Črni prsti, Možicu i. t. d., in to zadostuje gotovo hribolazcem, da vedo, kaki užitki jih čakajo v tem kraju. Letoviščarji pa se lahko naslanjajo z lepotami jezera in zanimivostmi dolin, spodnje in gornje Srednje vasi. Naj še posebej omenim Savice, slapov Bistrice, tesni pri Starih fužinah i. t. d. Res, ako odpre kje nova železnica širnemu svetu kake posebnosti, velja to obiloma za biser Bohinj!

Na kratki vožnji od kolodvora do vhoda v 6339 m dolgi Bohinjski predor se nudi pogled na gospodarja slovenskih planin, na snežni Triglav. A jedva si ga zagledal, že izgine za robom predora. Bil je le kratek pozdrav! —

In zopet nam sveti samo lučica v vozu skozi črno tmino velikega prekopa dolgih osem minut.

Rove so začeli v Bohinjskem predoru vrtati od obeh strani konec leta 1900, prodrli pa so 18. maja 1904. leta. Na severu so delali električni vrtalni stroji, na jugu pa so vrtale le roke. Sveta je nad tiri 1000 m pod vrhom Kolbe. Potrebno silo za razne stroje so zajeli iz potoka Bistrice ter je deloma spravili po žicah čez hribovje v Podbrdo na goriško stran. Zelo je nagajalo tukaj rebro hriba pri vходу, ker se tam zemlja v opolzlih skladih rada udara. Da so zgradili portal, so morali podpreti brdo z orjaskim zidovjem 6000 m³ vsebine. Zelo neprijetna pa je bila pri gradnji severnega dela rova in zidovja množina in mrzlotična vode v gori. Izlivalo se je pri vходу večkrat do 1300 litrov v vsaki sekundi, kakor je bilo ravno vreme na planem, nikoli pa je ni bilo manj nego nekaj sto sekundnih litrov. Toplota vode in zato tudi skale je znašala le 6,5° C. Kakor vemo, je bilo ravno narobe v Simplonu; torej povsod kaj novega! Zidovje predora je bilo gotovo februarja meseca 1905. leta, 1. marca pa je prevozila prva lokomotiva podzemeljsko pot na Primorsko.

Zopet smo pod milim nebom! Prekop, ki smo ga ravnokar prevozili, ne loči samo Kranjske od Goriške, ampak tudi sever od juga v podnebnem in zemljepisnem oziru. Tudi prodira razvodje dveh morij, daljnega Črnega, proti kateremu teče bistra Sava, in bližnjega Jadranskega, ki spremlja vodovje zelene Soče. Poslavlja se tudi od visokih pla-

nin, ker vlak hiti sedaj v hribovje, planjavo in k sinji Adriji.

V Baški dolini, ki je bila za gradnjo radi polzkega in udirajoče gase sveta zelo neugodna, vodi proga od postaje v Podbrdu, ležeče na visokem, iz Bohinjskega predora vzetem naspisu, zelo strmo navzdol. Čez dva kamenita mosta, dolga 74 in 44 m, s šestimi, oziroma tremi loki, potem skozi kratek predor in dve galeriji dospe vlak na kolodvor v Hudi južini, na katerega gledajo Črna prst, Porezen in drugi hribi v okolici. Za postajo so morali na 500 m dolžine narediti strmo rebro ob hribu v dveh stopnicah, da so napravili progi prostora. Treba je bilo tudi podpreti svet z zidovjem in ga osušiti z globoko v zemljo izvrtanimi rovi. Za 312 m dolgim prekopom se vrsti potem večje število mostov, s katerimi menjava železnica večkrat breg Bače. Med mostovi so kratki predori — saj tukaj res ni 5 m proge brez večje gradbe! Takoj potem izgine vlak v 939 m dolgem Bukovskem prekopu. Grozen pritisk v njem je bil pri delu velika zapreka, tako da je bilo vrtanje skoraj vsak tretji dan pretrgano in da so morali oporno lesovje do šestkrat zaporedoma menjati, ker je bilo vsak pot docela zmečkano. Blizu izhoda iz Bukovskega predora je 140 m dolg železen most, za njim drugi, 150 m mereč čez Bačo, zgrajen iz kamena in železa. Z njega vidimo v dolino Koritnice in na Novi vrh v ozadju. Za malo minut zropota vlak zopet na levi breg Bače na postajo Grahovo, 47 km daleč od Jesenic. Železen, 60 m dolg most nese vlak na ono stran potoka v 207 m dolg prekop skori stari gorski usad na desnem bregu vode. Vzhodni konec prekopa je bil na neugodnem terenu zelo v nevarnosti; morali so ga slednjič nasloniti s 15 m globokim temeljem na varno skalo. Ko prevozimo še dva predora, dolga 374 in 170 m, in most med njimi, držeč čez potok Knežo, dospemo po drugem, 60 m dolgem mostu na kolodvor v Podmelcu.

Dalje prih.

in vredno in brezobzirno. Obisk od občinstva bi lahko bil boljši, marsikaterega bi bila naravnost dolžnost udeležiti se te sokolske priredbe. Člani Sokola iz obmejne Kranjske gore bi pri javni telovadbi marsikaj pridobili, posebno pa pojem za vztrajnost in delo sokolsko. Pa ni bilo nikogar.

Kranjska industrijska družba je na mesto nedavno umrlega podnačelnika g. Josipa Lukmana izvolila podnačelnikom g. Julija Deuschla. V upravni svet je izvoljen sin pokojnega g. J. Lukmana g. Josip Lukman. Trgovskim ravnateljem kranjske industrijske družbe na Jesenicah je imenovan g. Karel Noot, sedaj tovarniški ravnatelj na Dunaju.

V Kranjski gori ima hotel «Razor» samo «Fremdenbuch». Na hišnih voglih se blestijo naznanila nemškega «Planinskega društva». Slovenski kmet pozdravlja turista: «Gut Morgen!» Žalostno!

Nesreča. Na Črni prsti je dne 5. t. m. padel kakih 20 m globoko neki g. Martelanec iz Trsta. Pobil se je hudo, vendar je velika sreča, da je sploh ostal pri življenju.

* * *

Nad sto otrok je umorila neka žena v Cobyju v Južni Afriki. Izdal jo je zadnji umor. V nekem tolmunu so našli nad 50 otročjih okostnic. Sama pravi, da je še polno žen, ki isto počenjajo.

Kongres v srajcah. V Berlinu se je sešel te dni neki kongres. Vročina je bila silna. Zato je slekel najprej neki nemški poslanec svojo suknjo, kar so potem vsi navzoči hvaležno ponovili in zborovali goloroki dalje.

Bankovcev za 48.000 kron je vrgel skozi okno v Budimpešti neki umobolni zasebnik. Bankovce je pobral operni pevec Molitori ter jih vrnil ženi umobolnega.

Vulkani bruhajo. Na Savajskem otoku vulkani delujejo. Otok postaja vedno večji. Na površju, kjer ni bilo prej sploh sledu o vodi, je nastalo več novih studencev.

Novičar.

Nova železnica je takorekoč odprla pot v bohinjko dolino. Sicer so ta idilični kraj tudi poprej radi obiskovali turisti in izletniki, ali tega še primerjati ni z velikanskim navalom ljudstva, ki ga je prinesla nova železnica. Zadnje nedelje je bilo nebroj ljudi v Bohinju, s Kranjskega in Koroškega, Primorskega in iz Italije. V Bohinju — se lahko reče — je zavladalo novo življenje, za Bohinj se je začela nova doba.

Javna telovadba in veselica jeseniškega Sokola se je minulo nedeljo prav polno obnesla. Občinstvo je izražalo nekaterim telovadcem na orodju glasno priznanje. Manj pohvalno so se izvajale proste vaje. Naročena godba iz Kroepe je meni nič tebi nič izostala. Tako postopanje je vse graje

Sih vsake gospodinje je posvečena družinski blaginji!

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

Je po Kathreinerjevem načinu svojega proizvajanja okusna, zdrava in v prospeh in počeni, ima torej neprecenljive prednosti za vsako gospodinjstvo!

Poderjajte pri nakupovanju izročeno ime Kathreiner in zahtevajte le izvrstne zavoje s varstveno znamko župnik Kneipp.

Zahtevajte 'Gorenjca' v vseh kavarnah in gostilnah!

Ljubljana (Kolizej) **R. LANG** na Marije Terezije cesti

Zalagatelj društva c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Bogata zaloga pohištva vsake vrste v vseh cenah. Ogle dala, slike v vseh velikostih.

Popolna oprava za vile. Špecialiteta: Gostilniški stoli.

Modroci iz žičnatega omrežja, afričanske trave ali žime, prve vrste vedno v zalogi.

130-6

Pohištvo iz železa, otroške postelje in vozički po vsaki ceni.

Čudovito poceni za hotele, vile in za letovišča 52 glđ.

Za spalno sobo od 180 glđ. naprej. Divan z okraski.

Špecialitete v nevestininih balah. Veliki prostori, prtilično in v I. nadstropju.

Oprave za jedilne sobe, salone, pred-sobe, cele garniture.

Za sobo: postelja, nočna omarica, o-mivalna miza, ob-ešalnik, miza, sten-sko ogledalo.

Vizitnice in kuverte po najnižjih cenah.
Jv. Pr. Sampret, tiskarna v Xranju.

Rezervna zaklada: **K 66.277.**

Denarni promet v l. 1905: **K 3,216.500.**

Posojilnica v Radovljici

registrovana zadruga z omejenim poroštvo

s podružnico na Jesenicah

sprejema hranilne vloge od vsakega in jih obrestuje po

4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovi denar, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Posojila se dajejo na vknjižbe po 5 1/4%, na menice pa po 6%. — Eskomptirajo se tudi trgovske menice.

Uradije se v centrali in podružnici vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 6. ure popoldne, izvzemši nedelje in praznike popoldne.

Poštno-hranilnični račun št. 45.867.

151-2